

**GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

Iktatószám: GY/05/719-80/2022.

**Ellenőrzési jegyzőkönyv
a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal anyakönyvi igazgatási tevékenységének
vizsgálatáról**

Az ellenőrzésre a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) éves ellenőrzési terve alapján került sor a 2020-2021-2022. évben folytatott tevékenység szűrőpróbaszerű vizsgálatával Nagyszentjános és Rétalap település vonatkozásában. A Kormányhivatal részéről az ellenőrzésen dr. Ferencz Kristóf és dr. Rác Réka anyakönyvi felügyelők vettek részt, az anyakönyvvezetők közreműködésével.

A vizsgálat a következő jogszabályokon alapult:

- az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.),
- az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 429/2017. (XII.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Anykr.),
- az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szervek eljárásáról, kijelöléséről, valamint az anyakönyvezéshez szükséges képesítési feltételekről szóló 174/2017. (VI.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Akkr.),
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.),
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.),
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.).

Személyi és tárgyi feltételek

A Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatalban a vizsgált időszakban négy köztisztviselő rendelkezett anyakönyvi szakvizsgával. Az anyakönyvi irattár őrzését tűzbiztos fémszekrény biztosítja. Az ügyfelekkel történő tárgyalásra – az adatvédelmi szempontok betartásával – az irodájukat használják az anyakönyvvezetők.

Nagyszentjános

Anyakönyvi események száma			
Évszám	Születés	Házasság	Halálozás
2020.	0	12	10
2021.	1	21	5
2022.	0	2	3

A vizsgált időszakban a fenti táblázat szerinti megosztásban kerültek anyakönyvezésre az alapesemények:

A vizsgált időszakban egy intézményen kívüli **születési anyakönyvi esemény** bejegyzésére került sor (SZE-109830-2021.). Az anyakönyvezető az eseményt a bejelentést követően azonnal anyakönyvezte, valamint a bejegyzéssel összefüggésben becsatolt alapiratokat az anyakönyvi irattárban elhelyezte.

A házasságkötési szertartások megtartására több esetben hivatali munkaidőn túl került sor. Nagyszentjános Község Önkormányzata Képviselő-testületének a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn túli házasságkötés engedélyezéséről, valamint a fizetendő díjakról szóló 8/2018 (IX.27.) önkormányzati rendelete határozza meg a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötések engedélyezésének helyi szabályait. A többlétszolgáltatásért fizetendő díj megfizetésének dokumentálása több esetben elmaradt (pl.: HAE-006030-2022.; HAE-008629-2020.).

Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a munkaidőn túli házasságkötések engedélyezése iránti kérelmek benyújtásra kerültek és a jegyző általi, egyszerűsített határozatban történő engedélyezésük határidőben megtörtént. A házasulók egy alkalommal kértek felmentést a 30 napos várakozási határidő alól, ebben az esetben a jegyző általi, határozatban történő felmentés határidőben megtörtént.

A házasságkötést megelőző eljárásról készített jegyzőkönyvek kitöltése alapvetően megfelelő volt.

A házassági szándék bejelentéséről felvett jegyzőkönyvben, néhány esetben (pl.: HAE-007142-2021.) a házasulandók úgy nyilatkoztak, hogy a házasságkötést követően közös házassági nevet viselnek, ezért **nem volt indokolt a születendő közös gyermekeik családi nevérol nyilatkozniuk**. Ezekben az esetekben a születendő közös gyermek(ek) családi névként kizárólag a választott közös családi nevet viselheti(k).

A házassági név vonatkozásában az alábbi szabályokra kell tekintettel lenni:

A Ptk. 4:27. § (1)-(2) bekezdései alapján:

(1) A feleség a házasságkötés után, választása szerint viseli

- a) a születési nevét vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét;
- b) a férje teljes nevét a házasságra utaló toldással, amelyhez hozzákapcsolhatja a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét;
- c) a férje családi nevét a házasságra utaló toldással és ehhez a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét hozzákapcsolja; vagy
- d) a férje családi nevét, hozzákapcsolva saját utónevét.

(2) A férj a házasságkötés után, választása szerint viseli

- a) a születési nevét vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét; vagy
- b) a felesége családi nevét, hozzákapcsolva saját utónevét.

(3) A férj, illetve a feleség a házasságkötés után házassági névként kettőjük családi nevét is összekapcsolhatja, hozzáfűzve a saját utónevét. Az összekapcsolt házassági név családi nevekből képzett része legfeljebb kéttagú lehet.

(4) **Az (1) bekezdés b)-d) pontjában**, a (2) bekezdés b) pontjában, valamint a (3) bekezdésben meghatározott esetben a házastársak **közös házassági nevet viselnek**.

A Ptk. 4:150. § (1) és (2) bekezdése szerint:

(1) A gyermek - szüleinek megállapodása szerint - apjának vagy anyjának születési vagy házasságkötéssel szerzett családi nevét viseli. Ha a szülők nem kötöttek házasságot, a gyermek nem viselheti az anyja más személlyel kötött házassága folytán viselt nevét, ha azt az anya a házasságra utaló toldással viseli. A gyermek családi névként szüleinek összekapcsolt családi nevét is viselheti, akkor is, ha a szülők a házasságkötés után családi nevüket nem kapcsolták össze vagy a szülők nem kötöttek házasságot. A gyermek családi neve legfeljebb kétfelgy lehet.

(2) A házasságban élő szülők valamennyi, a házasság fennállása alatt született közös gyermekének kizárólag azonos családi neve lehet, kivéve, ha a szülők a házasság fennállása alatt családi nevüket módosították. **Közös házassági nevet viselő házastársak gyermeke a szülők közös házassági nevét viselheti.** Ha a szülők egyike viseli házassági névként kettőjük összekapcsolt családi nevét, a gyermek - a szülők megállapodása alapján - a másik szülő házasságra utaló toldást nem tartalmazó nevét vagy a szülők összekapcsolt családi nevét viseli.

Haláleset anyakönyvezésére a vizsgált időszakban 18 alkalommal került sor. A vizsgált eseteknél az elhalt közeli hozzátartozója intézte a haláleset anyakönyveztetését. Az ellenőrzés megállapította, hogy az elhalt okmányai átvételének, visszaadásának dokumentálása minden esetben megtörtént, azonban a vizsgált esetek során előfordult néhány esetben, hogy a területileg illetékes járási hivatal akkor is értesítették az okmányok visszaadásáról, mikor az elhalt közeli hozzátartozója kérelemben jelezte, hogy igényt tart az érvénytelenített okmányokra. A Kormányhivatal megállapítja, hogy abban az esetben, amikor az elhalt hozzátartozója kéri az érvénytelenített okmányok visszaadását, akkor a területileg illetékes járási hivatal értesítése szükségtelen (pl.: EHAL-0000009364-2022.).

Anyakönyvi irattár, alapíratok

Az anyakönyvi irattár könnyen kezelhető, áttekinthető, naprakészen karbantartott. Az anyakönyvi irattárban található alapíratokat az anyakönyvvezető a jogszabály szerint tűzbiztos szekrényben, 2014. június 30. napjáig évente növekvő folyószámi sorrendben, típusonként elkülönítve tárolja, azok rendezettek. Az anyakönyvek megfelelő állapotban vannak, az újrakötetésük nem indokolt. A papír alapú anyakönyvből az elektronikus anyakönyvbe történő rögzítéskor a papíralapú anyakönyvi bejegyzést az anyakönyv utólagos bejegyzések rovatában az anyakönyvvezető lezárja, a lezárást a bejegyzés dátumával és aláírásával ellátja. A bejegyzés lezárását a betűrendes névmutatóban is feltünteti.

A Kormányhivatal megállapította, hogy a valamennyi papír alapú anyakönyv 2014. július 15-ig lezárásra került az akkor hatályos az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 32/2014. (V. 19.) KIM rendelet 82. § (1) bekezdésének megfelelően.

Anyakönyvi okiratok kiállítása, kezelése

Születési, házassági, halotti anyakönyvi kivonatot a vizsgált időszakban 93 esetben állított ki az anyakönyvvezető. A kiállított anyakönyvi kivonatok átvételi elismervényeként az elektronikus anyakönyvi rendszerből nyomtatott „Anyakönyvi kivonat átvételi adatai” nevű nyomtatvány került aláírásra. Az ellenőrzés megállapította, hogy indokolatlan illeték lerovatására nem került sor, figyelemmel az Itv. 2018. március 17. napján hatályba lépő módosítására.

Megállapította az ellenőrzés, hogy az anyakönyvi kivonatok selejtezésére utoljára 2018. november 9. napján került sor. A hatályos Anykr. 4. melléklete rendelkezik a nyomdai hibás, megrongálódott, megszemélyesítetlen anyakönyvi kivonatok érvénytelenítéséről, a selejtezhető, hibás adattal megszemélyesített, megszemélyesítés során megsérült, valamint át nem vett anyakönyvi kivonatok selejtezéséről. Az Anykr. 4. számú melléklet 10. pontja alapján a selejtezést évente legalább egyszer el kell végezni, és az anyakönyvi kivonat nyomtatványok és anyakönyvi kivonatok selejtezését az EAK rendszeren át kell vezetni az Anykr. 4. melléklete 4-6. pontjai szerint. A selejtezési jegyzőkönyvben a megsemmisíteni kívánt kivonatokot tételesen fel kell sorolni, és azokat fizikailag is meg kell semmisíteni.

Egyéb anyakönyvi ügyek

A vizsgált időszakban **apai elismerő nyilatkozatot** tíz alkalommal vett fel az anyakönyvvezető. Az apai elismerő nyilatkozatok felvétele során az anyakönyvvezető többnyire a jogszabályi előírások betartásával járt el. Több esetben (ANY-017285-2021.; ANY-001681-2021.) az apai elismerő nyilatkozat felvétele során az anyakönyvvezető nem rögzítette, hogy az anya a családi állapotát milyen módon igazolta. Egyebekben megállapítást nyert, hogy egy esetben a szakorvos által kiállított terhességet igazoló igazoláson túl elhelyezésre került az anya várandósgondozási kiskönyvének szinte teljes másolata. A Kormányhivatal az anyakönyvvezető ezen gyakorlatát adatvédelmi szempontból aggályosnak tartja, ugyanis az anyakönyvvezető nem jogosult az anya egészségügyi adatainak kezelésére. Amennyiben az eljárás során az anya nem csatol külön orvosi igazolást a terhesség tényéről, úgy elegendő a várandósgondozási kiskönyvnek a szülés várható időpontját tartalmazó oldala másolatát elhelyezni az alapiratok között (ANY-003319-2020.).

Házassági névmódosítás vonatkozásában nyolc kérelmet nyújtottak be. A névmódosítással kapcsolatos alapiratok megküldésre kerültek a nyilvántartó anyakönyvvezetőnek (pl.: HAZV_NEVV-06577-2022., HAZV_NEVV-03537-2022.). **Kiskorú házasságkötésére** nem került sor a vizsgált időszakban. **Hazai anyakönyvezési** a vizsgált időszakban nem kezdeményeztek, **honosítási eljárásban** a vizsgált időszakban két esetben működött közre az anyakönyvvezető. **Állampolgársági bizonyítvány** kiállítására nem került sor.

Az anyakönyvvezető munkáját a feltárt hiányosságoktól eltekintve a jogszabályi előírások betartásával végzi, azt az ellenőrzés megfelelőnek minősítette.

Intézkedési javaslat

- A teljes hatályú apai nyilatkozatok megtétele során az anyát nyilatkoztatni kell, hogy van-e apaság tényét megállapító per folyamatban, valamint az anya családi állapot igazolásának módját az iratanyagban minden esetben szükséges feltüntetni.
- A rontott/hibás anyakönyvi kivonatok fizikailag történő selejtezését, a selejtezés tényének jegyzőkönyvi rögzítését **évente** legalább egyszer el kell végezni a megsemmisítésre szánt okmányok felsorolásával.
- A házasulandó feleket közös házassági név viselése esetén nem kell a születendő gyermek nevééről nyilatkoztatni, ugyanis eltérő név viselése a Ptk. által nem megengedett.

- Abban az esetben, amikor az elhalt hozzátartozója nyilatkozik, hogy igényt tart az elhalt érvénytelenített okmányaira, akkor ezzel egy időben a területileg illetékes járás hivatal értesítése szükségtelen.

Rétalap

Anyakönyvi események száma			
Évszám	Születés	Házasság	Haláloset
2020.	0	5	3
2021.	0	2	3
2022.	0	0	0

A vizsgált időszakban a fenti táblázat szerinti megosztásban kerültek anyakönyvezésre az alapesemények:

A vizsgált időszakban **születési anyakönyvi esemény** bejegyzésére nem került sor.

A házasságkötési szertartások megtartására több esetben hivatali munkaidőn túl került sor. Rétalap Község Önkormányzata Képviselő-testületének a hivatali helyiségen kívüli és hivatali munkaidőn túli házasságkötés engedélyezéséről, valamint a fizetendő díjakról szóló 3/2020 (II.13.) önkormányzati rendelete határozza meg a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötések engedélyezésének helyi szabályait. A többlétszolgáltatásért fizetendő díj megfizetésének dokumentálása több esetben elmaradt (pl.: HAE-026676-2021).

Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a hivatali munkaidőn túl történő házasságkötések engedélyezése iránti kérelmek benyújtásra kerültek és a jegyző általi, egyszerűsített határozatban történő engedélyezésük határidőben megtörtént.

A házasságkötést megelőző eljárásról készített jegyzőkönyvek kitöltése alapvetően megfelelő volt.

Haláloset anyakönyvezésére a vizsgált időszakban hat alkalommal került sor. A vizsgált esetekben az elhalt közeli hozzátartozója intézte a haláloset anyakönyveztetését. Az ellenőrzés megállapította, hogy az elhalt okmányai átvételének, visszaadásának dokumentálása minden esetben megtörtént (pl.: HAL-00000106928-2020.)

Anyakönyvi irattár, alapiratok

Az anyakönyvi irattár könnyen kezelhető, áttekinthető, naprakészen karbantartott. Az anyakönyvi irattárban található alapiratokat az anyakönyvvezető a jogszabály szerint tűzbiztos szekrényben, 2014. június 30. napjáig évente növekvő folyószámi sorrendben, típusonként elkülönítve tárolja, azok rendezettek. Az anyakönyvek megfelelő állapotban vannak, az újrakötetésük nem indokolt. A papír alapú anyakönyvből az elektronikus anyakönyvbe történő rögzítéskor a papíralapú anyakönyvi bejegyzést az anyakönyv utólagos bejegyzések rovatában az anyakönyvvezető lezárja, a lezárást a bejegyzés dátumával és aláírásával ellátja. A bejegyzés lezárását a betűrendes névmutatóban is feltünteti.

A Kormányhivatali megállapította, hogy a valamennyi papír alapú anyakönyv 2014. július 15-ig lezárásra került az akkor hatályos az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 32/2014. (V. 19.) KIM rendelet 82. § (1) bekezdésének megfelelően.

Anyakönyvi okiratok kiállítása, kezelése

Születési, házassági, halotti anyakönyvi kivonatot a vizsgált időszakban 22 esetben állított ki az anyakönyvvezető. A kiállított anyakönyvi kivonatok átvételi elismervényeként az elektronikus anyakönyvi rendszerből nyomtatott „*Anyakönyvi kivonat átvételi adatai*” nevű nyomtatvány került aláírásra. Az ellenőrzés megállapította, hogy indokolatlan illeték lerovatására nem került sor, figyelemmel az Itv. 2018. március 17. napján hatályba lépő módosítására.

Továbbá megállapította az ellenőrzés, hogy az anyakönyvi kivonatok selejtezésére a vizsgált időszakban 2021. június 16. napján került sor. A hatályos Anykr. 4. melléklete rendelkezik a nyomdai hibás, megrongálódott, megszemélyesítetlen anyakönyvi kivonatok érvénytelenítéséről, a selejtezhető, hibás adattal megszemélyesített, megszemélyesítés során megsérült, valamint át nem vett anyakönyvi kivonatok selejtezéséről. Az Anykr. 4. számú melléklet 10. pontja alapján a selejtezést évente legalább egyszer el kell végezni, és az anyakönyvi kivonat nyomtatványok és anyakönyvi kivonatok selejtezését az EAK rendszeren át kell vezetni az Anykr. 4. melléklete 4-6. pontjai szerint. A selejtezési jegyzőkönyvben a megsemmisíteni kívánt kivonatokot tételesen fel kell sorolni, és azokat fizikailag is meg kell semmisíteni.

Egyéb anyakönyvi ügyek

A vizsgált időszakban **apai elismerő nyilatkozatot** három alkalommal vett fel az anyakönyvvezető. Az apai elismerő nyilatkozatok felvétele során az anyakönyvvezető többnyire a jogszabályi előírások betartásával járt el. A Kormányhivatal megállapította, hogy több esetben hiányzik az At. 70. § (2) bekezdés h) pontja szerinti anya által tett nyilatkozat, miszerint nincs apaságot megállapító per folyamatban (pl.: ANY-001599-2021.).

Házassági névmódosítás vonatkozásában három kérelmet nyújtottak be. A névmódosítással kapcsolatos alapiratok megküldésre kerültek a nyilvántartó anyakönyvvezetőnek, a lerótt illeték megfelelően érvénytelenítésre került. **Kiskorú házasságkötésére** nem került sor a vizsgált időszakban. **Hazai anyakönyvezési** eljárást nem kezdeményeztek, **honosítási eljárásban** a vizsgált időszakban nem működött közre az anyakönyvvezető. **Állampolgársági bizonyítvány** kiállítására nem került sor.

Az anyakönyvvezető munkáját a feltárt hiányosságoktól eltekintve a jogszabályi előírások betartásával végzi, azt az ellenőrzés megfelelőnek minősítette.

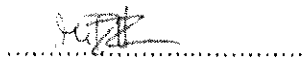
Intézkedési javaslat

- A teljes hatályú apai nyilatkozatok megtétele során az anyát nyilatkoztatni kell, hogy van-e apaság tényét megállapító per folyamatban.
- A rontott/hibás anyakönyvi kivonatok fizikailag történő selejtezését, a selejtezés tényének jegyzőkönyvi rögzítését évente legalább egyszer el kell végezni a megsemmisítésre szánt okmányok felsorolásával.

Győr, 2022. június "28."

dr. Ferencz Kristóf
hatósági szakügyintéző

dr. Rác Réka
hatósági szakügyintéző

Látta:

dr. Tóth Krisztina
osztályvezető

